

μέτρης ἦτο συγγενής καὶ φίλος τοῦ ιέρωνος, βασιλέως τῶν Συρακουσῶν· ἀλλ’ ἀν ἀκούσωμεν τὸν Κικέρωνα, ὅστις ὄνομάζει αὐτὸν ταπεινὸν ἀνθρωπίσκον, ὁ Ἀρχιψήδης δὲν ἀνῆκεν εἰς ἐπίσημον οἰκογένειαν. Ποῦ ἐσπούδασεν ὁ Ἀρχιψήδης τὰ Μαθηματικὰ ἀκριβῶς δὲν γνωρίζομεν· ἀν πιστεύσωμεν ὅμως τὸν Πρόκλον, ὁ Ἀρχιψήδης ἐδιδάχθη εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐν τῇ σχολῇ τοῦ Εύκλείδου καὶ πιθανῶς ὑπὸ Κόνωνος.

’Αλλὰ τί ἐνδιαφέρουσιν ἡμῖν αἱ περὶ τῆς καταγωγῆς καὶ τοῦ τόπου, ὅπου ἐσπούδασεν ὁ μέγας γεωμέτρης, γενόμεναι συζητήσεις; ”Ο, τι οὐδεὶς ἡμφισθήτησε καὶ ὅ, τι πάντες, ἀρχαῖοι τε καὶ νεώτεροι, παραδέχονται μετὰ θαυμασμοῦ εἶναι ὅτι πρῶτος ὁ Ἀρχιψήδης ἐφήρμοσε τὴν Γεωμετρίαν εἰς τὴν πρακτικὴν μηχανικὴν, παραγαγὼν ἔργα, ἀτινα ἐθαύμασαν, θαυμάζουσι καὶ θὰ θαυμάζωσιν οἱ αἰῶνες, ὑπὸ τὴν ἔποψιν δὲ ταύτην δικαίως θεωρεῖται ὁ Ἀρχιψήδης πατήρ τῆς ἐφηρμοσμένης Γεωμετρίας καὶ θεμελιωτής τῆς πρακτικῆς Μηχανικῆς.

Πρῶτος, ἡ σχεδὸν πρῶτος, ἵνα ἐκφρασθῶμεν ἀκριβέστερον, ὁ Ἀρχιψήδης ἐφήρμοσεν, ὡς εἴπομεν, τὴν Γεωμετρίαν εἰς τὴν πρακτικὴν μηχανικὴν διότι ἐν ᾧ οἱ πρὸ αὐτοῦ ἢ δὲν ἥθελποσαν νὰ καταβιβάσωσι τὴν ἐπιστήμην ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς σφαιρᾶς εἰς τὰ βάναυσα τῆς ἀνθρωπίνης ἀνάγκης ἔργα, ἢ ἥθελησαν μὲν, κατώρθωσαν ὅμως μικρὰ καὶ ἀνάξια λόγου ἀποτελέσματα, εἰς τὸν Ἀρχιψήδην ἀποδίδονται τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἔργα ὥστε, ἀν πάντα εἶναι ἀληθῆ, ὁ Ἀρχιψήδης εἶναι ὑπὸ τινας ἐπόφεις, πολὺ ἀνώτερος τῶν μηχανικῶν τῆς ἐποχῆς, ἐν ἡ ζῷμεν. Τὰ κατωτέρω θέλουσιν ἀποδείξει τὴν ἀλτηθειαν τῶν ἴσχυρισμῶν ἡμῶν τούτων.

Περὶ τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρὸς εὑρίσκει τις εἰς πολλοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς οἱ κυριώτεροι ὅμως τούτων καὶ οἱ ἔχοντες λεπτομερεστέρας πληροφορίας περὶ τοῦ βίου τοῦ Συρακουσίου μηχανικοῦ εἶνε ὁ Ἀθηναῖος, ὁ Διόδωρος, ὁ Πλούταρχος, ὁ Ζωναρᾶς καὶ ὁ Τζέτζης. Τούτους λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἔχοντες ὑπογραμμὸν προβαίνομεν εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῶν κυριωτέρων μηχανικῶν ἔργων τοῦ Ἀρχιψήδους, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ ὅμι-